

Belediye kanununun 19 uncu maddesinin 5 inci fıkrasının değiştirilmesine dair 1/948 numaralı kanun lâiyhası ve Belediye kanunu muvakkat encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/999

22 - IV - 1934

B. M. M. Yüksek Reisliğine

1580 sayılı belediye kanununun 19 uncu maddesinin 5 inci fıkrasının tadili hakkında Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 17-IV-934 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte yüksek huzurlarına sunulmuştur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Büyük belediyelerimizde idari ve inzibati tedbirlere ve takyitlere rağmen dağınık bir halde olan otobüs servisini muntazam ve mesul bir idareye bağlamak ve muhtelif aksami hariçten gelen otobüslerin ihtiyaçtan fazla kullanılması yüzünden memleket haricine fazla döviz çıkmasına yer vermemek ve şehirde müesses nakliye teşekküllerini korumak ve nakil vasıtalarının bulunmadığı sahalardaki halkın muvasala ihtiyaçlarını karşılamak için vaki teşebbüsler neticesinde İstanbul ve Ankara gibi büyük belediyelerimizde otobüs işletme imtiyazı mahallî belediyelere verilmiştir. Ancak belediyelerimizin bugünkü malî vaziyetleri dolayısıyla mühim sermayeleri icap ettiren bu imtiyazı yalnız başlarına tatbik etmek imkânını bulamamaktadırlar.

Halkın seyrüsefer emniyeti itibarile cidden hayatî bir mahiyet arzeden otobüs işletme imtiyazının muntazam ve mesul bir idareye bağlanmasındaki mutlak zaruret, zaman zaman işitilen otobüs kazaları bu hususu teyit etmektedir. Bu vaziyet karşısında vatandaş hayatını tehlikeye koyan otobüs servisinin büyük şehirlerimizde süratle ve matlup intizam ile temini için belediyelere verilecek bu imtiyazın şirketlerin de iştirakile temini veyahut belediyelerin bu gibi seyrüsefer vasıtaları için ruhsat vermeleri muvafık görülmüş ve işbu kanun lâiyhası bu noktadan ihzar ve teklif olunmuştur.

Belediye kanunu Muvakkat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Belediye muvakkat encümeni

Karar No. 5

Esas No. 1/948

4 - VII - 1934

Yüksek Reisliğe

1580 sayılı belediye kanununun 19 uncu maddesinin beşinci fıkrasının tadili hakkında Başvekâletin 22 nisan 1934 tarih ve 6/999 numaralı tezkeresine bağlı kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatası Dahiliye vekili Şükrü Kaya Beyefendi hazır olduğu halde müzakere edildi:

Belde halkının seyrüsefer emniyet ve selâmetile yakından alâkadar olan belediyelere zikri geçen beşinci fıkra ile (Muayyen mevkiiler arasında yolcu ve yük başına ücret alan nakil vasıtalarının işletilmesine ruhsat vermek) hakkı kabul edilmiş olup bununla maksadın istihsal olunmadığı ve belediyelere imtiyaz itası suretile verilen salâhiyetlerin de malî vaziyet dolayısıyla tatbik edilemediği görülmüş olduğundan mezkûr kanun fıkrasının değiştirilerek belediyelere yalnız yolcu nakil vasıtalarına munhasır olmak üzere doğrudan doğruya veya bilvasıta işletmek hakkının verilmesinde derpiş edilen zaruret encümenimizce de kabul edilmiştir.

Hükûmetin teklifinden yük nakil vasıtaları

hakkında eski hüküm ipka olunmuş ve yolcu nakil vasıtaları da tasrih edilerek bunların doğrudan veya Heyeti Vekile kararile iştirak, icar devri imtiyaz gibi suretlerle bilvasıta işletilmesi hususunda, yahut eski hükme tevfikan inhisarı tazammun etmemek üzere ruhsat vermekte belediyeler serbest bırakılmıştır. Hususî mahiyette elektrik tesisatına ve umuma ait suların ihtiyaçtan fazlasına taallük eden eski hükmün teklif veçhile aynen ipkası ve kanun lâyihasının bu tadilâtle kabulü muvafık görülerek Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe evrakın takdimine karar verildi.

Mu. Be. En. Reisi	M. M.	Kâtip
Antalya	Kütahya	
Rasih	Hakka	
Aza	Aza	Aza
Bursa	Urfa	Cebelibereket
Dr. R. Ferit	Behçet	İbrahim
Aza	Aza	Aza
İstanbul	Balıkesir	Zonguldak
Alâettin Cemil	Muzaffer	Rifat

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1580 numaralı belediye kanununun 19 uncu maddesinin beşinci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1580 numaralı belediye kanununun 19 uncu maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Belediye sınıırı dahilinde muayyen mıntakalar arasında otobüs, omnibüs gibi yolcu ve yük başına ücret alan nakil vasıtalarını Hükûmetin mürakabesi altında ya doğrudan doğruya işletmek veya İcra Vekilleri Heyeti kararile belediyelerin de iştirak edecekleri şirketler vasıtasile işletirmek veya dilerse muayyen müddetle ruh-

BELEDİYE KANUNU MUVAKKAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

1580 numaralı belediye kanununun 19 uncu maddesinin beşinci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1580 numaralı kanunun 19 uncu maddesinin 5 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Belediye sınıırı dahilinde muayyen mıntakalar arasında yolcu nakil vasıtası olarak otobüs, omnibüs, otokar, tünel, trolley, feniküler işletmek munhasıran belediyelerin hakkıdır.

Bunların belediyelerin de iştirak edecekleri şirketler vasıtasile yapılması ve işletilmesi veya icara verilmesi veyahut imtiyazın devri İcra

sat vermek munhasıran belediyelerin hakkıdır.

Hususî mahiyette elektrik tesisatı gibi işle-
rin yapılmasına ve umuma ait suların ihtiyaçtan
fazlasının hususî istihsalâta kullanılmasına inhi-
sarı tazammun etmemek üzere ruhsat vermek.

Vekilleri Heyeti kararına bağlıdır.

Belediyeler dilerse inhisarı tazammun etme-
mek şartile bunların işletilmesine ruhsat dahi
verebilir.

Hususî mahiyette elektrik tesisatı gibi işle-
rin yapılmasına ve umuma ait suların ihtiyaç-
tan fazlasının hususî istihsalâta kullanılmasın-
a ve beldenin muayyen mevkileri arasında
yük başına ücret alan nakil vasıtalarının işle-
tilmesine inhisarı tazammun etmemek üzere ruh-
sat vermek te belediyelere aittir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-
teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icra-
ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

17 - IV - 1934

Bş. V.	Aid. V.	M. M. V.	Da. V.
İsmet	Ş. Saracoğlu	Zekâi	Ş. Kaya
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na V.
Dr. T. Rüştü	Fuat		Ali
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
M. Celâl	Dr. Refik	Ali Rana	Muhlis

MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Aynen kabul edilmiştir.

